

Izhaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 novč. 16 stotink. — mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 4. zvečer. — Cene oglaševanja 16 st. na vrsto petič; poslanice, smrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON števil. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K. pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglaševanje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 652.941.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti).

Kuropatkin odvezan vrhnega poveljništva.

PETROGRAD 17. Kuropatkin je odvezan od vrhnega poveljništva mandžurske armade, ki je začasno izročeno generalu Litvinovu.

PETROGRAD 17. (Poročilo petrogr. brz. agent.) General Kuropatkin je odrešen vrhnega poveljništva mandžurske armade, a obdržal je dostojanstvo carjevega generalnega adjutanta.

Naslednika generala Kuropatkina?

PARIZ 17. »New-York Herald« poroča danes iz Berlina od 16. t. m.: Iz Petrograda javljajo, da odpotuje Dragomirov v kratkem na bojišče, kakor glavni svetovalec velikega kneza Nikolaja. To je dokaz, da je zmogla srbska, ki hoče voditi vojno do skrajnosti. Izdan je ukaz, da se mobilizujejo čete moskovskega okraja.

Umikanje ruske armade.

TOKIO 17. (Reuterjev biro.) Japonci so vjeli pri Tielinu mnogo Rusov. Isti so v Tielinu zažgali mnogo zalog.

PARIZ 17. List »Echo de Paris« poroča iz Petrograda, da najde Kuropatkin na svojem umikanju proti severu 120.000 mož ojačenja, ki so v istem času dospeli iz Evrope. V Petrogradu so menili, da so ta ojačenja že dospela v Mukden, v resnici so bila pa vsled nezgode, ki se je pripetila na zasibirski železnici in katero so skrbi o priskrbi, zadržana kaka dva tedna. Zdi se, da so Japonci o tej zamudi vedeli in da je ta okolnost Japoncem napotila, da so povsili napad.

LONDON 17. List »Times« poroča iz Petrograda od 16. t. m., da ima Kuropatkin na razpolago še 300.000 mož, vstavi stražo ob železnici in posadko v Vladivostoku.

Zdravstveni oddelek vojske je brzojavil dne 14. t. m. iz Tielina, da je bilo odposlanih proti severu 1369 ranjenih in 433 bolnih častnikov, 6723 ranjenih in približno 5000 bolnih vojakov.

PETROGRAD 17. Poročila generala Kuropatkina dospela 16. t. m. javljajo, da ni bilo pri Tielinu drugih bojev. Rusi se nahajajo sedaj približno 60 verst severno od Tielina. Iz Harbina so odposlana ojačenja. Sodi se, da ne pride v kratkem do novih resnih bojev, ker ne morejo Japonci prodirati severno od Mukdena radi težav preskrbovanja vojske.

Ruska mobilizacija.

PETROGRAD 17. Govori se, da razun druge garnizije, se skličejo pod orožje tudi trje vojni zbori. Vojaški krogi strogo molče o mobilizaciji, ker je vojni minister

izdal okrožnico, v kateri strogo prepoveduje obveščati privatne osebe o mobilizaciji.

Japonsko posojilo v Nemčiji.

DUNAJ 17. »N. Fr. Presse« poroča iz Berlina, da se Japonska tamkaj pogaja za posojilo in da se zdi, da pride do ugodne rešitve.

Baltiška eskadra.

LONDON 17. Kakor poroča »Daily Chronicle« iz Aleksandrije od 16. t. m., je ruski pomorski atšé fregatni kapitan Schwank zapustil Port Said ter se podal v Džibuti. Schwank je odpotoval tudi vsled tega, ker se premogovne ladije branijo zalagati s premogom eskadro Roždestvenskega. Schwank se nada, da sklene z zalagatelji premoza tovo pogodbo.

Dogodki v Rusiji.

VARŠAVA 17. Štrajk je zopet prišel v več tovarnah.

JURJEVO 17. Na dva posesti ob jezaru Peipus je bilo odposlano vojaštvo, da uduši kmetске nemire, katerih se je udeležilo nekoliko stotin kmetov. Tem povodom je zgorelo nekoliko hiš.

Brzobjavne vesti.

Beg turških dostojanstvenikov.

CARIGRAD 17. Dostojanstveniki, o katerih begu se je že sporočilo, so ostavili pismo na sultana, v katerem ga zagotavljajo svoje zvestobe in udanosti ter izjavljajo, da so bežali le radi tega, ker je bila njihova osebna varnost od strani Fehmi peše v nevarnosti.

Iz Makedonije.

SOLUN 17. Predvčeršnjim je bila pri Senolu ali Smojanu, 9 kilometrov južno-vzhodno od Gavgele med železnico in Ardane poplavana uničena četa, došla iz Bolgarije, 42 mož, med temi sta bila ubita glasovita načelnika čet Apostol in Leonidas. Turški vojski so imeli osem mrtvih. Pri ubitih členih čete so bili najdeni spisi, mnogo bomb, puške in strelivo.

Tekom treh tednov je to tretja bolgarska četa, ki je bila popolnoma uničena, kar podaja dokaz, da je možno pod spratnim in energičnim vodstvom iztrebiti ustaške čete.

Eksplozija acetilina.

TOULON 17. V sosednji vasi Pierreleon je včeraj v neki gostilni eksplodirala svetilka na acetilina. Gostilničar in njegova žena sta izgubila življenje, štirje gosti so bili nevarno ranjeni. Dve sosednji hiši sta bili skoraj popolnoma razdejani.

Potres.

RIM 17. Kakor poročajo iz Avelina, je bil danes ob 4. uri 4 min. popolnoma valovit potres, ki je trajal več sekund.

RIM 17. Iz Beneventa in Neapelja poročajo, da je bilo danes čuti potres, ki pa ni povzročil nikake škode.

Nemški državni zbor.

BEROLIN 17. Zbornica je nadaljevala proračun državnega kancelarja.

BEROLIN 17. Državni zbor je po daljši debati, v katero je posegel tudi državni kancelar, vsprejel proračun državnega kancelarja. Na to je pričela zbornica razpravljati proračun zunanjih stvari, ki je bil konečno po predlogih proračunske komisije vsprejet.

Klic po pravici in proti politiki, ki izzivlja Italijo na invazijo naših obal!

(Dalje).

V svojih izvajanjih glede na vprašanje vojske je zaklical še poslanec Biankini v odgovor ministru za deželno brambo, da Hrvatje tvorijo poseben političen narod s posebnim teritorijem in da Hrvatska hoče doseči tudi glede skupne vojske iste pravice kakor Ogrska. Ali — žal —, da vrhna vojna uprava daje Madjarom vse, kar žele, Hrvatim pa ničesar, in jim celo še odjemlje ono, kar so poprej uživali po pravu in zakonu.

Do tu je hrvatska javnost — v kolikor prihaja do izraza v novicah — popoleoma soglašala z izvajanjem poslanca Biankinija. Govoril je Hrvatim iz sres. Drugače je bilo z nadaljnjimi izvajanja o vojni mornarici. Proti tem je bilo dokaj prigovarjanja od raznih strani.

Biankini je naglašal veliko važnost vojne mornarice za državo. Ako bi bili n. pr. Rusi imeli dovolj močno doraslo floto, ne bi bili doživeli junske obrambe in pada Port Arturja in japonska vojska bi bila zašla svoj grob v valovih Rmenega morja. V slučaju vojne bi mi morali braniti dolgo obal. Na tej obali bivajo Hrvatje, ki dajajo mornarici najbolje morarje. A koliko se skrbi za to obal, koliko za nje ekonomski in kulturni napredek? Koliko se brigamo za obrambo te obali v slučaju vojne? Kako naj umejemo nemarnost parlamenta nasproti vojni mornarici? Morda zato, ker ta vojna mornarica ni zastopana v državnem zboru na vladnih klopah? To je stvarčna pomanjkljivost, ki nam jo je prineslo nesrečno duvalistično razdobje. Če je zapisano v knjigah usode, da ta parlament postane kedaj vreden svojega imena, potem si poslanec Biankini ne more predstavljati takega pravega parlamenta brez enega admiralja za vojno mornarico in brez ministra za trgovinsko mornarico, kakor ju imajo vse pomorske vlasti. Ob sedanjem modernem načinu vojevanja sta vojna in trgovinska mornarica navezani ena na drugo. Ko vidi, s kako temeljitostjo se skrbi v drugih parlamentih za interese toliko vojne, kolikor trgovinske mornarice, a kako gre pri nas vse po šabloni in nemarno, obliha govornika pot žalosti in toči.

V slučaju vojne bodo najprej izpostavljene sovražniku Dalmacija in druge hrvatske dežele, a po njegovem prepričanju mora

prej ali slej priti do krvavega spopada med Italijo in Avstro-Ogrsko in to pred vsem na Jadranskem morju. Na to je govornik risal podrobno, kako se Italija neumorno pripravljala za tak krvavi spopad. Izlasti hoče — glasom izjav vojnega in ministra za vojno mornarico — ustvariti popolno eskadro križarjev, povsem sposobnih za manevriranje v vodah Dalmacije, potem torpedov in podmorskih ladij. Dalje da hoče Italija imeti pod zastavo 25.000 morarjev, a v Jakinu uređiti skladišče za 10.000 ton premoga, za pšenico in žito, toliko za vojsko, kolikor za mornarico. Parniki italijanske parobrodne družbe dobe topove. Vsi ti parobrodi, kakih 100 po številu, bodo služili Italiji v slučaju vojne kakor križarji.

A kaj se dogaja pri nas? Je li bil kdaj predložen delegacijam točen program za floto, da bi vedeli narod in njegovi zastopniki, kako je prav za prav z vojno mornarico in kaj se bo zahtevalo zanjo v prihodnjem letu? Neki strokovnjak je zegotovil govorniku, da naša mornarica mora povečati svojo vojno mornarico, ako hoče v slučaju vojne obraniti svojo južno mejo, da ne bo izgubljen ves ogromni denar, ki se je do sedaj potrosil zanjo. Govornik je dokazoval, kako nedostatna je naša vojna mornarica in kako je mnogo nje ljudij raznih kategorij — nerabnih. Vse pomorske vlasti se drže načela, da število križarjev mora biti še enkrat več, nego li ovc velikih vojnih ladij. Pri nas pa imamo devet vojnih ladij in le osem križarjev. In še od teh ne odgovarjajo nekateri glede brzine. A še žalostneje stojimo glede artilerije in oklopov. Nedostatne križarje treba nadomestiti. V teh obupnih odnosih nam ne preostaja drugega, nego da povečamo vojno mornarico, ali pa da to poslednjo in vso našo vzhodno obal prepustimo slučajem usode. Ako nočemo tega poslednjega, mora se takoj in resno lotiti dela za spopolnjenje vojne mornarice. Proračuni vseh vojnih mornaric rastejo. Celotna Anglija in Amerika — ki nista naklonjeni molobu militarizma — trošiti za vojno mornarico več, nego mi za vojsko in mornarico skupaj. Slednjič bi morali posnemati Italijo in skrbeti, da bi nam tudi trgovinska mornarica mogla dajati floto za prevažanje v slučaju vojne. To bi mogli doseči z dobrim zakonom v podporo trgovinske mornarice. Ladije te poslednje, oborožene s topovi, bi mogle služiti kakor pomožni križarji.

Kakor že omenjeno, so ta izvajanja poslanca Biankinija izzvala precej odpora in prigovorov v hrvatski javnosti.

(Zvršatek pride.)

Avstrijska državna zbornica.

V včerajšnji seji je državna zbornica nadaljevala razpravo o predlogu posl. Dersehatten. Ministerski predsednik baron Gautsch

Vojak je skočil preko potoka in krenil proti koči, da si poišče kruha. Sedaj je izgubil za grmom. V hipu je dijak potegnil meč iz pod halje, priskočil in ranjenemu konju porinil železo v rebra. Konj se je vspel, skočil dva tri korake in se potem zrušil na tla.

— Zločinec! Zločinec! Ubila te strela! je kričal od kočje leteči vojak. Čakaj!

— Z Bogom, kume! se je nasmejale dijak, vspodbodivši svojega konja, pozdravi mi Lučence! In odkuril jo je.

— Počakaj, počakaj, zločinec, je kričal vojak, leteči povzdignjenih rok po cesti za njim. Ali zastoj, dijak je bil že izginil v oblakih prahu. Bežal je proti Zagrebu, da ponese Kapitelju glas od lige, naj se drži, ker Hrvat da v kratkem z veliko silo navali na Zagreb. Ogleduh kapetana Lučence pa je stal skripaje, kraj mrtvega konja svojega.

* * *

(Pride še.)

PODLISTEK.

126

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. C. — 6.

V tem se je odzval topot konjskih kopit in malo za tem se je izvil iz oblaka prahu čudea konjenik na žilavem, ali suhem kljusetu. Dolgi kraki jezdeca so otpali konja po rebrih, velika glava se je zibala kakor mak na dolgem vratu, a dolgi, v črno obleko odeli život je pscakoval v sedlu. To je bil dijak-prosjak Miroslav. Zdelo se je, da se mu mudi, ker je neprestano tepel konja s šibo, obraz mu je bil potan, a obleka prašna. Ko je izpod očesa zapazil človeka z belim peresom na kapi, se je nekako ustrašil, ali zavedel se je hitro in pozdravil:

— Hvaljen Jezus, kume!
— Na veke! Kam ti?

— Grem v Jakuševac preko Save k župniku.

— Ne greš-li v Zagreb?

— Bog ne daj! je odmignil dijak s konoja, umaknivši se za dva koraka, ker se je nepoznani človek bližal k njemu. V Zagrebu se kuha krvava kaša. To ni stvar za mirnega človeka.

— Pa kdo si ti?

— Dijak-prosjak. V Zagrebu se ljudje pobijajo, šole ni, a jaz sem jo odbrusil, da mi bodo pleča varna. Kanoniki nekaj mešajo tam za novega kralja, a čemu to, ko že imamo kraljico? Jaz ne umejem tega, ali mislim tako.

— In dobro misliš. A od kod prihajaš?

— Iz Pušča, kume.

— Dijak na konju?

— Posodil mi ga je župnik, ker je nevarno peš hoditi v teh krvavih časih.

— Nisi-li nič čul o vojaki, ki gre na Zagreb?

— Ah? Vojska na Zagreb? Kakova? Kraljica? To mi je prvo, kar čujem.

— Kakova kraljica? Liga gre, vojska za novega kralja.

— Nesrečni puntarji, Bog jim je zmešal pamet. Je-li blizu?

— Nama za petami.

— A tako! Potem pa le bežiiva pred vrati! Po belem peresu vidim, da si pošten človek, a po sablji, da si vojak. Kam ti in od kod?

— Naravnost v Zagreb. Gospodu Lučencu nosim glas o ligaški vojski. Letel sem lačen in žejen brez ozira, ali tu se je konju izpodtaknila noga, padel je, ranil si nogo. Sedaj sem ga napojil, obvezal, pa hočem dalje v Zagreb. Čuješ dijak, imaš li kruha v torbi? Dijak je zamižikal kakor v zadregi. Lačen sem, da mi kar gori v trebuhu.

— Nimam, dragi kume, niti mrvice, je zajecljal. Potem pa je rekel hitro, kakor da mu je nekaj zasvetilo v glavi, tam je blizu je kočja. Pojdi tja. Tam dobš kruha. Dobri ljudje so.

— Dobro. Počakaj me tu, dijače, pa pojdeva skupno.

je polemiziral proti izjavam dr. Lecherja, ki je v zainiji seji izrazil svoje začudenje, da je Avstrija izključena od pogajanj krone z ogrskimi ljudskimi zastopniki.

V kolikor se predloga posl. Darschatta tiče armade, zamore ministerški predsednik pokazati na svoje nedvomno stališče, kakor ga je razložil dne 14. februarja. Vlada bo znala vedno varovati enakopravni upliv na skupne stvari, ki je je zakonito zajemčen. (Odobrovanje.) To je naša pravica in naša dolžnost. Ministerški predsednik meni pa, da se ni bati, da bi bile omajane izkušane podlage naše skupne armade, ki je trdnjava evropskega mira. (Protestni klici.)

V interesu je obeh državnih polovic, da se neporušeno ohrani ta najmenitnejša državna sila. Ako ministerški predsednik končno pregleda skupni položaj, zamore pripomniti z posl. Lecherjem, da je naš položaj v Avstriji resen, vendar ni tako slab. Ministerški predsednik je zaključil: Prosimo zbranih, naj zaupa v trdno voljo vlade, da se stori vse, česar je potrebno, da ne bodo trpeli avstrijski interesi. Mi ne bomo tega zaupanja zlorabili, skušali bomo do tedaj vse opustiti, kar bi utegnilo razburiti duhove. (Priznavanje. Mejklici.) Mir in stvarnost vodita najuspešneje besedo za dobro in pravično stvar. (Živahna pohvala.)

Med dosilimi vlogami se nahaja predlog posl. Mayrederja in drugih glede dopolnitve vladne predloge o razrjevu tržaškega pristanišča.

Za ministerkim predsednikom je govoril posl. Ellenbogen ter povdarjal, da nam je težavno razmerje do Ogrske prineslo na vseh stvareh največ škodo, ter da je naš parlament obsidilo v nemoč. Parlament ima emineatno nalogo, da pravočasno razruši obstoječo zvezo z Ogrsko, preden bodo uničene naše industrije, naše kmetijstvo in naše finance. Ko bo nagodba odstranjena se iz gospodarskih interesov obeh državnih polovic pokaže gospodarska enotnost. Vojaška enotnost je odveč.

Posl. Wolf je tudi naglašal, da je škodljiva nagodba z Ogrsko, ki je dovela do državne krize ter nas je politično in gospodarsko oskodovala ter oslabila naše najboljše moči. Govornik je za ločitev carinske zveze z Ogrsko ter za carinsko zvezo z Nemčijo, ki bi Nemcem prinesla tudi narodnih koristi. Glasoval bo za predlog posl. Darschatta.

Govorili so še posl. Loser, Friedl in Axman. Posl. Loser in Axman sta se izjavila, naj se takoj ločiti obe državni polovici, ako ni možno, da se sklene nova nagoiba, ki bi obe državni polovici zadovoljila.

Posl. Šusteršič je izvajal, da spravi personalna unija Ogrsko v največjo zadrego, ker bi se potem njen vojni proračun povišal za 100 milijonov kron. Tudi je prišlo na dnevni red hrvatske in bosanske vprašanje, pri čemer se mora naglašati, da so vevlasti v berlinski pogodbi dale pooblastilo za zasedenje Bosne avstro-ogrski monarhiji. Ako se torej monarhija razdeli, poneha pravni objekt, kateri je bil pooblaščen, da zasede Bosno. Stališče Jugoslovancev stoji na poštenosti skupnosti z enakimi pravicami in dolžnostmi, sicer treba se ločiti. Na to je bila razprava prekinjena.

Prihodnja seja v torek.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 17. marca 1905.

Odločilna bitka pri Mukdenu.

Ali Liaojan št. 2? Posledice.

(Dopis iz strokovnjaškega peresa.)

Še vedno ni popolne jasnosti o izidu bitke pri Mukdenu, da bi se zamoglo njene posledice preučiti. Do danes manjkajo od ruske strani oficijelni podatki o izgubi mrtvih, ranjenih in pogrešanih ter o izgubi materiala. Radi tega se še do danes ne more presoditi, se je li Kuropatkin po bitki pri Mukdenu umaknil proti Tielinu dobrovoljno, ali je bil pa prisiljen.

V prvem slučaju je ravnal po primeri bitke pri Liaojanu — edino pravi način bojevanja! — ter bi bil v stanju, da bi v kratkem času pri Tielinu pod boljšimi pogoji kakor pri Mukdenu, vsled ugodne zemljepiene lege, pripravil vnovič Japoncem Liaojan št. 3. V slučaju, da je pa pri Mukdenu iskal odločilne bitke, se lahko gotovo reče, da ne bo, radi velike premoči sovražnika in radi dejstva, ker je bilo največ zalog koncentriranih v Mukdenu, njegov upor niti pri Tielinu resen.

V tem zadnjem slučaju bi se moralo reči: Rusija je enoletno vojno zgubila ter mora z nova pričeti, ako boče obvarovati svoj ugled pred vsem svetom, kar se zamore smatrati za gotovo, ako zasledujemo dosedanje zgodovino te države. Naj vojna še tako dolgo traja, moramo računajoči z vsemi človeškimi predvidjanji smatrati za gotovo, da izide Rusija iz te vojne kakor zmagovalka.

Ako je pa Kuropatkin proti svojem dosedanemu vojevanju igral »na banque« ter oddaljen 11.000 kilometrov od domovine in z manjim številom čet nego sovražnik postavil kocko osode svoje armade v glavni bitki pri Mukdenu ter bil poražen, v tem slučaju je z ozirom na znano razkačenost ruskih vojakov v boju smatrati, da je prisiljeno umaknjenje iz Mukdena moralo za vso armado izpesti le katastrofalno ter moralo faktično njegovo armado silno osliniti.

V tem slučaju bi se zamogla tudi pri Tielinu in pri Harbinu le malo ustavljati sovražnikovi premoči. Po tem bi bilo najbolje umakniti ostanek armade do Bajkala, počakati tam ojačenja, dokler ne bo ruska armada v premoči ter potem prestopiti v protiofenzivo.

V tem slučaju bi bil Vladivostok edina podpora za zbiranje ruske armade v vzhodni Aziji.

Te težke posledice bitke pri Mukdenu bi popolnoma opravičile odpoklic Kuropatkina.

* * *

Kitajci proti Evropejcem v Mukdenu.

Iz Petrograda poročajo, da so Kitajci v Mukdenu po odhodu Rusov umorili 80 Evropejcev, med temi Mr. Little-ja, dopisnika lista »Chicago Daily News«.

Iz Port Arturja.

Londonski list »Evening News« poroča iz Čifu: Glasom zanesljivih poročil iz Port Arturja, Japonci le malo popravljajo tamošnje vtrdbe. Posadka šteje sedaj 4000 mož. Vse druge čete so odšle na fronto. Japonci tudi niso vzdignili nobene pogrezajenih ladij.

Kaj bodo Rusi z Mandžurijo?

Na to vprašanje se lahko odgovori, da ima Rusija dovolj ozemlja in da jej ni do Mandžurije in za vse ozemlje onstran bajkalskega jezera — njej je do Tihga Oceana. A brez Mandžurije ne more imeti tako obali Tihga Oceana, kolikor je jej je neobhodno potrebno. Zato jej je potrebna Mandžurija, da preko nje pride do morja. Ako bi bil Tih Ocean tam, kjer je Bajkalsko jezero, bi Rusija bila zadovoljna tudi se svojim ozemljem Bajkala.

Vojni dopisnik vjet.

Berlinski »Lokal-Anzeiger« poroča, da so Japonci pri Mukdenu vjeli njegovega specijelnega vojnega dopisnika, stotnika Bänderja, katerega je bil odposlal na bojišče.

Odločitev v aferi Gripenberg-Kuropatkin.

Berlinskemu »Lokal-Anzeigeru« so brzojavili iz Petrograda, da je general Dragomirov kakor razsodnik med Kuropatkinom in Gripenbergom razsodil proti Kuropatkinu. Gripenberg bo najb. spremljal generala Dragomirova v Mandžurijo ter vsprejme baje zopet poveljstvo svoje armade.

Preosnova ministerstva Gautschevega.

Z Dunaja nam pišejo:

Stvar postaja resnejša in resnejša. Vprašanje preosnove ministerstva Gautschevega v parlamentarnem smislu prehaja vedno bolj iz stadija ugibanj v stadij konkretnih oblik. Od strani, ki se jo more smatrati za zelo resno, čujemo, da je za bodočega finančnega ministra na prvem mestu v kombinaciji češki državni poslanec dr. Kramář. Če uvažujemo, da iz znanih razlogov Nemci niso nič kaj zavzeti za namerjano preosnovo ministerstva in da so še posebno odločno ravno proti temu, da bi kak Slovan dobil važni resort finance — češ, da se je bati, da bi se potem v vsem področju tega ministerstva birokracija vseprek slovanila —, in če vendar vzlic nemški volji zadobivajo vesti o preosnovi ministerstva vedno konkretnije oblike in da se ipak Čeha označa kakor bodočega finančnega ministra, po vsem tem [nam mora biti dovoljen zaključek, da so tudi na Dunaju slednjič začeli pribijati do spoznanja, da treba notranje politično življenje Avstrije navesti v druge struje, ako se je sploh boče povzdigniti iz močvirja, v katero se je po-

greznilo ravno vsled dejstva, da so se odločilni krogi vedno in povsodi pokorili nemški volji in samovolji. — Še nekov simptom nastopivšega ozdravljanja v presojanju položaja v odločilnih krogih, oziroma emancipiranja od slepega strahu pred terorizmom nemških sirank bi bilo zabeležiti. Odločilni činitelji so začeli uvidevati, da se je na jugu države doslej preveč grešilo in da je v interesu države same, ako se prične s saniranjem vsaj glavnih vnebovpijočih krivic. Izlasti mislijo na ekonomno polje. Oživlja se torej nada, da bo vendar enkrat konec tisti nesrečni, nezmisljeni, zdravemu razumu in potrebnemu državnemu egoizmu v obraz bijoči vladni politiki v naših primorskih pokrajinah.

Pripomba uredništva: Sporočilo čujemo, ali ne moremo mu prav verjeti. Seveda bi bilo nam v največje zadoščenje, ako imajo dobre nade našega dopisnika le količkaj realne ozadje. Po našem mnenju bi pa spoznanje, o katerem govori naš dopisnik, moralo priti do izraza že v sestavi novega ministerstva. Zadnji čas je že res, da se neha tradicionalna anomalija, ki tiči v tem, da naš jug konsekvantno ni zastopan med svetovaleci krone in da naše vitalne interese, politične, kulturne in ekonomske, urejajo le ljudje, ki ne poznajo ne naših pokrajin, ne naroda, ki biva v njih, ki vsled tega tudi nimajo srca zanj in ki torej ob vprašanjih, ki pomenjajo za jug vprašanje »biti ali ne biti«, uravnavajo svoje odredbe izključno le z ozirom na interese, ki so nam tuji, ali pa celo direktno sovražni. Da vidimo, je li g. Gautsch res bolj avstrijski nego pa nemški državnik!

Ura je že enajsta. Še nekoliko vstrajanja v stari zmoti in usoda pojde dalje svojo pot, ki ne vodi k dobremu. Vederemo.

Sestanek »hrvatske stranke prava«.

Iz Zagreba poročajo, da se je tamkaj v četrtak vršil shod zaupnih mož »hrvatske stranke prava«. Predsedoval je shodu dr. Ivan Banjavčić. Slenjeno je bilo, da stranka še nadalje ostane na stališču programa od leta 1894. in znanih resolucij od leta 1903.

V principu bo stranka tudi še nadalje sodelovala skupno s opozicijskimi elementi. Izvoljen je bil odbor 12 členov, ki bo s poslanci, razun Derenčina, Vinkovića ter Vrbaniča tvoril vodstvo stranke. Konečno so zborovalci sklenili izlajati glasilo stranke, ter se v to svrhu snuje delniško društvo z glavnico 50.000 kron.

Ogrska kriza.

Z Dunaja javljajo, da se poda cesar v ponedeljek v Budimpešto, kjer bo vsprejel v avdienco več ogrskih politikov.

Pri sestavi novega ministerstva pridejo baje v poštev grof Andrássy, Wekerle in Lang.

Drobne politične vesti.

Romansko-slovanski klub. Kakor se poroča, so ustanovili v Rimu romansko-slovanski klub (circolo Let erario Latino-Slavo). Po § 2 pravil, mu je smoter: zblizevanje slovenskih in romanskih narodnostij v književnem, gospodarskem in socialnem oziru. Politika je v društvu izključena.

Protektorat katolikov v Turčiji. Dunajska »Zeit« poroča iz Carigrada, da ugodni turška vlada želji Avstrije, da ista mesto Francije prevzame protektorat katoliških cerkva in samostanov v evropski Turčiji; isto tako da ugodni Italiji, da prevzame protektorat nekaterih verskih salezijanskih zavodov v Palestini.

Iz Makedonije. Iz Carigrada poročajo, da so se od srede meseca februarja pomnožile ustaške čete v Makedoniji. Kakor poročajo konzuli, je bilo tamkaj že šest večjih bojov s temi četami, in sicer trije v Skopeljskem vilajetu, dva v monastirskem in eden v solunskem; razun tega so čete izvršile več manjših napadov in mnogo umorov.

Glasom nekega poročila iz Monastirja je bil v soboto na cesti iz Prilepa in Izvor boj maj turškimi vojaki in neko bolgarsko četo. Sedem ustašev je bilo ubitih, a 2 sta bila vjeta. Četa je ostavila mnogo bomb.

Turška vlada je izvedela zaupnim potom, da je na grškem generalnem konzulatu v Solunu skritega mnogo orožja in streliva, namenjenega za grške ustaške čete. Sodi se, da se Turčija radi tega pritoži pri grški vladi v Atenah.

Državni zbor. Z Dunaja poročajo, da bo državni zbor zboroval do srede aprila in se snide potem še le konec meseca maja. V tem času bodo zborovali nekateri deželni zbori.

Beligradska vseučilišča. Srbski kralj je potrdil zakon, s katerim je beligradska visoka škola povzdignjena v vseučilišče. Od dosedanjih rednih profesorjev jih je vlada imenovala osem, ter jih pooblastila da oni izvolijo še dvanajst profesorjev. Ostale učne moči so razdeljene na izredne profesorje, docente in asistente.

Italijanska zbornica je sklicana, kakor javljajo iz Rima, za dne 22. t. m.

Srbska skupščina. Zasedanje srbske skupščine je bilo s kraljevim ukazom zaključeno v četrtek popoldne.

Politične konference v Zagrebu. Pred nekoliko dnevi sta prišla v Zagreb, kakor javljajo od tamkaj, državna poslanca Spiničević in Ferri ter sta skozi par dni imela razgovore z nekaterimi prvaki opozicije in večine (»narodne stranke«). Te konference so baje v zvezi s sedanjim položajem v monarhiji.

Domače vesti.

Smrtna kosa. V četrtek je preminula v Barkovljah gospa Marija Martelanc, mati našega rodoljuba in bivšega mestnega svetovalca gosp. Ivana Martelanca. Ujorni pokojnici blag spomin! Rodoljubni družini naše sožalje!

Umrli je dne 16. t. m. v Kranju Friderik Hudo vernik dsh. svetovalec in župnik v pokouju. Pokojnik je bil od leta 1866. do 1901. župnik v Lesenah na Gorenjskem.

Odlikovanje. Cesar je podelil finančnemu ravnatelju dvornemu svetniku Oskarju vit. Zimmermannu viteški križ Leopoldovega reda.

Iz municipalne delegacije. V zadnji seji je sklenila municipalna delegacija, da ugodi prošnji okrajnega zdravnika dra. Andreja Turka za umirovljenje.

Konstituiranje občinskega zastopstva v Puli. Za bodoč. ponedeljek dne 20. t. m. so vnovič pozvani novoizvoljeni zastopniki občine Pula, da izvolijo občinsko upravo in novega župana.

Prihodnji izpiti za učne usposobljenosti za ljudske in meščanske šole se prično pred izpraševalno komisijo v Kopru dne 8. maja ob osmih zjutraj. Rok za vlaganje prošnj poteče dne 22. aprila.

Ne poznajo slovenščine. Med tujimi zavarovalnimi družbami, ki lovijo klijente zlasti po naši slovenski okolici, se nahaja tudi »North British and Mercantile«. Zastopu te družbe v Trstu je psč vsč slovenski denar, sicer pa mu je zopern slovenski jezik.

Mej tem, ko celó največje tržaške zavarovalne družbe uljudao odgovarjajo na slovenske dopise, postavlja se zastop te družbe na stališče, da je slovenščina v Trstu nepoznan jezik in noče odgovarjati na slovenske dopise.

Kaker se vidi, se ta družba zeló priporoča Slovincem!

Divjaški delovodja. Iz-med delavcev Lloydovega arsenala smo prejeli laški pisano pismo, v katerem se nam nanaša, da je bil prošli teden kovač H. radi malenkostne pogreške na delu od delovodje Ravalico ozmerjan s »ščavo porko« in drugimi sramotilnimi naslovi. Zraven ozmerjanja je delovodja prisodil napadenemu delavcu še osem dni kazni. Ko je H. prišel v ponedeljek na delo, se mu je nanašnilo, da mora 8 dni na izprehod! Mož, ki dela že 35 let pri Lloyd, je moral molče požreti krvavo žaljenja in po vrhu še izgubiti 8 dni dela oziroma zaslužka! Tako postopanje proti staremu, poštenemu delavcu je razburilo vso delavnico tako, da so se še istega jutra vdnignili vsi delavci (kakih 80) ter ali k ravnatelju arsenala protestirali proti divjaškemu postopanju rečenega delovodje. Ravnatelj je delavce poučil, da ne smejo korporativno nastopati, pač pa da smejo poslati deputacije naddelavcev, ki naj pride k njemu ob 4. uri popoldne. Svar se je nekako zavladevala do srede. Ker je pa delavstvo vsega arsenala grozilo, da nastopi stavko, ako se ne dá zadoščenja užaljenemu delavcu, je ravnatelj obljubil, da poravnava vso stvar s tem, da napadenemu poviša plačo in da kazen osmih dni zniža na štiri dni. Ravalico je pa že v torek odšel iz arsenala. Kam je šel, nas ne briga, samo da se ne ponovijo ne-

sramni napadi na pridne in poštene delavce.

V dotičnem pismu je še več pritožeb, naperjenih proti drugim delovodjem Lloydvega arsenala. Ker pa upamo, da omenjena lekija pomore tudi na druge strani, opustimo za danes navajanje imen dotičnih delovodj.

Iz Podgrada 15. marca 1905. C. k. višje deželno sodišče v Trstu na komisiji v Podgradu izvršuje že 6. dan preiskavo proti deželnosodnemu svetovalec in voditelju okrajnega sodišča v Podgradu, g. Riccardo Paulinu. Zasljašuje e. k. apelacijski svetovalec g. Milovčić, zapisuje e. k. sodni prislusnik g. Abram. Zasljašanih bilo je kakih 40 prič. Okolo 10 prič, večinoma e. k. uradnikov, ki ne stanujejo več v Podgradu, zasljašanih bo pozneje. Povod preiskavi je interpelacija poslanca g. Spinčeca in dr. stavljena v državnem zboru dne 15. marca t. l.

Dalje smo prejeli iz Podgrada nastopni dopis:

Velika preiskava, ki se vrši te dni v Podgradu proti sodnemu svetovalec gosp. Riccardo Paulinu bode najbrž brezvapešna. Kajti, ako nastopata proti našim državnim poslanecem dva tako veljavna moža, kakor sta Francesco Marotti in Ivan Bubnič-Mornar iz Obrova, bo brez koristi vse prizadevanje imenovanih državnih poslancev!

Zaupen mož prinesel nam je pokazati sledečo

izjavo:

Podpisani izjavljamo da smo z našim e. k. sodnem svetniku Rihardu Paulinu najzadovolnejši, ker on je očit, dober, pravičen, zgovoren, in sploh za nas kmete izvrten oseba za usaki svet. Z omenjenim gospodom se lahko vsaki otrok kakor tudi najsiromajnejši čovjek izgovori, bodi si u uradu ali izvan urada. Zato molimo da se našega za nas postavljenega sodnika od tukaj ne odstrani.

Marotti s. r.

Prinesel nam je tudi sledečo

objavo:

Hitro vam naznam da kar jih je v moji gostilni so vsi zadovoljni de se poslužijo tega našega dogovora ne eden ali dva kakor da gredo sploh vsi 50 posestniki za našega gospoda Svetnika Samo dati naznanje kedaj gremo.

Prijateljsko pozdravim vsi skupej

Ivan Bubnič Mornar s. r.

Oni, ki so bili mnenja, da se je Francesco poboljšal, bodi to v dokaz, da so se zelo motili. Francesco je ostal isti agitator, kakoršna je bil vedno in grdi preprič, ki ga je imel svoj čas pred poštnim poslopjem z g. Paulinom, vtrdil ga je v prepričanju, da je g. P. očit, zgovoren itd. A Mornar je tudi pozabl na razmere med njim in Francescom — še o zadnjih obč. volitvah.

Še pa interpelacija ne navaja nič, kar bi se bilo dogodilo v Obrovem, ampak to, kar je bilo in je v Podgradu!

Povodom praznika sv. Jožefa se usta vita jutri na postajici v Remanovih vlak, ki odide s postaje pri sv. Andreju ob 2. uri 29 minut popoldne in vlak, ki pride iz Herpelj—Kozine na postajo pri sv. Andreju ob 9. uri 26 minut zvečer.

Uvrstitve davčnih zavezancev v davčne razrede za občo pridobitino. C. k. finančno ravnanstvo nam javlja:

Finančni minister je določil v smislu § 12, odstavek 7, zakona od 25. oktobra 1896 drž. zak. št. 220, dan 1. junija 1905 kakor dan, do katerega se je na uvrstitvi davčnih zavezancev v davčne razrede za občo pridobitino v vrho sestave družbenih kontingentov za 5. priredbeno dobo 1906/07 smeti ozirati na prirastke in odpadke davku podvrženih podjetij in opravil.

One davčne zavezance, ki žele enotno obdačenje podružnih zavodov skupno z glavnim podjetjem, opozarja se na določbo § 37, odstavek 4, navedenega zakona, po katerem je take prošnje podati na finančni deželni oblasti vsaj šest mesecev pred pričetkom dotične prireditvene dobe.

Kadar se nahajajo zavodi, ki jih je enotno obdačiti v raznih deželah, je vsaka dotičnih deželni oblasti upravičena, da vprejema prošnje.

Električna železnica Trst—Opčina nam javlja, da vlaka, ki odhajata iz Trsta ob 3.32 in 4.20 nista mogla včeraj oditi, ker se je nekaj pokvaril dinamo. To zapreko so pa kmalu popravili in na črti se je zamoglo zopet redno voziti.

Poveljnikom orožništva v Gorici je imenovan orožniški poročnik F. E. chinger.

Pazite na otroke. 4 in pol letnega Brunona Savič sta sinoči ob 9. uri in pol prinesla njegova roditelja na zdravniško postajo. Otrok je bil hudo opečen po rokah in po obrazu. Mati je nasmeč nekaj kuhala na špirtu, a Brunon je zvrnil na-se goreči špirt ter se tako opekel. Zdravnik je malemu revčku podelil najnujnejšo pomoč.

Iz Škrata:

Učitelj: »Razlagal sem vam že o štirih letnih časih. Kaki čas je sedaj?»

Učenec: »Slabi časi so, pravi doma naš oče«.

Razne vesti.

Potres na Dunaju. V sredo zvečer ob 9. uri 48 minut so čutili za Dunaju lahek potres. O lahkih potresih poročajo tudi iz južne Italije.

Grožen vihar je raz ajal v sredo na Angležkem, valed katerega so bile brzajavne zveza prekinjene. Več ladij je ponesrečilo.

Narodni muzej v Sofiji. Kakor javljajo iz Sofije, se teh dni slovesno otvori tamonjni narodni muzej.

Umetnost.

Glasbene Matice prvi koncert dne 25. t. m. ob 8. uri zvečer, bo obezel sledeči vopored:

1. Anton Hajdrih: »Heregovska«, moški zbor. 2. »Slovenske narodne pesmi«, harm. Matej Hubad: a) »Je pa davi slan'ca pala«; b) »Miška«; c) »Luna sije«, mešani zbori. 3. Anton Ferser: »Ljubica«, Balada, mešan zbor a capella. 4. a) Josip Prochaska: »Zvezdice žrijo«; b) K. Goldmark: »Studenček«; c) Peter Iljič Čajkovskij: »Zipoj mi pesem, o mati!«; d) Anton Sajovic: »Pesem Solvage«, poje gđe. Mra Dav. 5. a) Anton Ferser: »Povejta, ve planine!«, moški zbor; b) dr. Gajmir Krek: »Vabilo«; c) Anton Sajovic: »Bolest Kovač« in d) Anton Sajovic: »Napitnica«, mešani zbori a capella. 6. Stjepan St. Mokrenjac: Srbsko-makedonske narodne pesmi iz Ohrida, mešani zbori a capella. 7. Peter Iljič Čajkovskij: »Arija kneza Gremine iz opere Evgenij Onegin«, poje gosp. Julij Betetto. 8. »Slovenske narodne pesmi«: a) »Meglica«, mešan zbor, harm. Oskar Dav; b) »Bratci, veseli vai!«, c) »Ljubca, povej, povej!« in d) »Šarjanček poje, žvrgoli«, mešani zbori, harm. M. Hubad. 9. Anton Nedvel: »Naraj v planinski raj«, mešan zbor a capella.

Cene na I. koncert bodo sledeče: vstopnina v prithlje 1 K, sedeži v prithlju z vstopnino vred: od I.—IV. vrste po 4 K, od V.—VIII. vrste po 3 K, od IX.—XV. vrste po 2 K, 1 ža po 10 K (brez vstopninae), vstopnina v lože 1 K, sedeži na galeriji z všteto vstopnino po 1 K 60 st., vstopnina na galerijo 60 stot.

Vapored drugega koncerta dne 26. t. m. ter cene za vstopnino, sedeže, lože in galerije, ki bodo nekoliko više, nego za prvi koncert, priobčimo v jutrajnji številki našega lista.

Vstopnice in sedeži se bodo dobivali v predprodaji pri vratarju »Narodnega doma« od nedelje naprej, na večer koncertov pa pri blagajni. Mali programi z besedlom zborov in pesmi se bodo dobivali istotam po 10 stotink.

Glasbena Matica nam je poslala krasno veliko sliko svojega pevskega zbora, ki jo razobesimo v atriju »Narodnega doma« na ogled. V kavarni »Balka« pa razobesimo nekoliko slik (macjsega formata) pevskega zbora »Glasbene Matice«, ki je l. 1896. koncertoval na Dunaju.

DARILA.

V počeščenje spomina cziroma mesto vena na krsto pok. gospe Marije Martelane v Barkovljah je podaril g. Svetko Martelane 10 K »Dijaškemu podp. društvu«.

Javna zahvala. Nesrečnemu Filipu Kaučiču sta nadalje podarila: Dragotin Gregorič 4 K 80 stot., a čuvaj v pivovarni Dreher pa 6 K 92 stot. Obdarjenec izreka dotrotnikom najpriaršenejo zahvalo.

Za možko podružnico družbe av. Cirila in Metodija na Greti je podaril g. Alfonz Raslag 2 kroni.

Za možko podružnico družbe av. Cirila in Metodija v Trstu je doposlal

g. Josip Štoka 4 K kakor preostanek pustnenedeljskega računa v njegovi gostilni na Kontovelju.

Sreča hvala!

Blagajništvo.

NB. Pred nekaterimi dnevi doposlal je nekdo malo zbirko v isti namen; ker se je pa dotični listek izgubil, prosimo, da se pošiljatelj oglasi.

Zadnje brzajavne vesti.

Rusko-japonska vojna.

General Kuropatkin.

ČANTAFU 17. Kuropatkin odpotuje zvečer v Petrograd.

Baltiško brodovje.

TANANARIVA 17. Rusko brodovje je včeraj popoldne zapustilo Nossi Bé. Kam je odplulo, ni znano.

Princ Friderik Leopold.

COLOMBO 17. Pruski princ Friderik Leopold je dospel semkaj z svojem potovanju v vztočno Azijo.

Prva avstrijska hranilnica.

DUNAJ 17. Na današnjem glavnem zborovanju »Prve avstrijske hranilnice« je bilo sklenjeno, da se od čistega dobička 1,126.360 kron izroči 785 000 kron rezervnemu zakladu; 200.000 kron je bilo določenih v humanitarne svrhe, 130.000 kron za remuneracije uradnikom in uslužbencem, 11.260 kron se pa vpiše kakor prenos dobička.

Francozka zbornica.

PARIZ 17. Zbornica je s 519 proti 32 glasom sprejela za. načrt gleda 2 letnega službovanja v armadi, v obliki, kakor jo je sklenil senat.

Barska luka. — Železnica Bar—Podgorica.

CETINJE 17. Grof Foscari, z stopnik neke beneške družbe, ki prevzame gradnjo barske luke in železniške črte Bar—Podgorica, je dospel semkaj z več inženirji, da sklene konečno pogodbo s črnogorsko vlado.

Trgovina.

Borsna poročila dne 17. marca

Tržaška borza.

Napoleon K 19.04 — 19.07, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.75 — 240.25 Francija K 95.20 — 95.25 Italija K 95.20 — 95.40 italijanski bankovci K — — — — Nemčija K 117.10 — 117.30, nemški bankovci K — — — — avstrijska enotna renta K 100.25 100.50 ogrska krona renta K 98.25 98.50, italijanska renta — — — — kreditne akcije K 677. — — 680 — državne železnice K 660 — — 663 —, Lombard K 91. — 93. —, Lloydovsk. K 642. — — 648 —, Srednje: Tisa K 346 — — 350 —, kredit K 487. — do 497. —, Bodenkredit 1880 K 305. — 315. —, Bodenkredit 1889 K 317. — 317. —, Pariz. K 142.50 do 144.50 Šrbske — — do — —.

Dunajska borza ob 2. uri pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.95	100.95
" " srebru	100.95	100.95
Avstrijska renta v zlatu	121.10	120.05
" " kronah 4%	100.55	100.55
Avst. investicijska renta 3 1/2%	93.30	93.25
Ogrska renta v zlatu 4%	118.90	118.85
" " kronah 4%	98.40	98.35
" " 3 1/2%	89.95	89.95
Akcije nacionalne banke	1642. —	1643. —
Kreditne akcije	678. —	677.55
London, 10 Lstr.	237.72 1/2	238.87 1/2
100 državnih mark	117.15	117.12 1/2
20 mark	23.46	23.46
20 frankov	19.06	19.08
100 ital. lir	95.30	95.25
Cesarski cekini	11.80	11.30

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — Francozka renta 99.42, italijanska renta 101.72, španski exterior 91.37, akcije otomanske banke 601 —. Menjice na London 252. —.

Pariz. (Sklep.) — Avstrijske državne akcije — — — — Lombardi 94 — unificirana tržaška renta 90.50 avstrijska renta — — — — 103.10, ogrska 4% zlat. renta 100.55, Landerba. 519 —, turške srebr. 134.25, pariz. banka 12.95, italijanske meridi-jonalne akcije 757. —, akcije Rio Tinto 16.51, Slabotna London. (Sklep.) — Konsolidirane 91.10, Lombardi 3 1/2% srebru 261 1/2, španska renta 90 3/4, italijanska renta 105 3/4, tržaški diakoni, 2 1/2% menjice na Dunaju — — dohodni banke — — izplačila banke — — — — Mlačna.

Tržna poročila 17. marca.

Budimpešta Pšenica za april K 19.20 do K 19.22; rž za april K 15.32 do K 15.34; oves za april K 14.26 do K 14.30; koroza za maj K 15.38 do K 15.40.

Pšenica: ponudba zadostna, povpraševanje slabotno, mrtvo. Pročaja 12.000 met. stot. za 5 st. nižje. — Koroza in oves vzdržano. Druga žita nespremenjeno. Vreme: dež.

Havre. (Sklep) — Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 42 1/2, frk za maj 42 3/4.

New-York. (Otvor.) — Kava Rio de Janeiro dobavi, vzdržano, 5 stotink zvišanja, 10 st. zvišanja.

Hamburg. (Sklep) — Kava Santos good average za marec 34 1/2, za april 35 — za sept. 35 1/2, za december 36 1/2. Vzdržano. — Kava Rio de Janeiro loco 36 — 38, navadna reela 38 — 39, navadna doba. 39 — 42.

Hamburg. (Sklep) — Sladkor za marec 29.20 za april 29.35, za maj 29.50 za jun. 29.55, za julij 29.60, za avgust 29.75. Mirno. Vreme: lepo.

Sladkor suzemski. Oestruphalia, proa K 66.50 do 68.00, za sept. nov. K — — do — — marec-avg. 66.50 do 68. —, Concassé te Molle promptno K 68.30 do 69.31, a sept. K — — — —, marec-avg. 68.30 do 69.31.

London. Sladkor iz repe surov 14 1/2, 8 1/2.

Java — — — — Pariz. Rž za tek. mesec 15.33, rž za april 15.40, za maj — junij 16. —, za maj — avgust 16.75 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.60, za april 23.90 za maj — junij 24.25 za maj-avgust 24.10 (trdno). — Moka za tekoči mesec 29.90, za april 30.20, za maj-junij 30.70, za maj-avgust 30.90 (mlačni). — Repično olje za tekoči mesec 52 — za april 52 — za maj-avgust 51. — za septembe — december 50.75 (trdno). Špirit za tekoči mesec 43.25 za april 43.75 za maj-avgust 44.50 za september — december 44. — (mirno). Sladkor surov 88 — nov 36 1/2 — 37. — (mirno) bel za tekoči mesec 40 1/2, za maj-avgust 41 1/2, za julij-avgust 41 1/2, za oktober-jan. 31 1/2, — tano, računsko 72 1/2 — 73 — Vreme: blažje.

Konsumno društvo pri Sv. M. M. Spodnji.

Vabilo

na

II. redni občni zbor

ki se bo vršil

dne 26. marca 1905

ob 9. uri predp v prostorih »Društvene krčme«.

Dnevni red:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Razni predlogi in nasveti.

ODBOR

Opomba: Radi odsotnosti nekaterih odbornikov se občni zbor ne bo vršil dne 19. t. m., kakor je bilo prej objavljeno.

Dijamanti za rezati šipa so potrebni vsakemu hišnemu gospodarju, kajti z istimi lahko sam vozi šipe. Dobre dijamante priporoča naš rojak g. Angel Cassgrande, kakor je razvidno iz njegovega oglasa na četrti strani.

Meblovana soba se odda takoj v ulici Farneto št. 49, vrata 8 (desno).

Mladenič več knjigovodstva, slovenske, italijanske, hrvatske in deloma nemške korispodence z večletno prakso, išče v jutranjih urah 8—12. zasluzka. Ponudbo pod »Postranski zasluzek« na upravo »Edina«.

Otvorila se je nova prodajalnica

ulica Barriera vecchia 19

kjer so na izbero zlate in srebrne ure za moške in ženske, kakor tudi zldne ure.

Poprave se izvršujejo z največjo natančnostjo z 2-let. jamstvom.

== Budilnice od gld. 1.50 z 2-let. jamstvom. ==

Anton Bucker & Ferdo Haslinger

zaprisežena sodna cenilec ter ==

urarja južne železnice.

~~~~~

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Resario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nika te konturen.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

~~~~~

~~~~~

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom

priporoča slavnemu občinstvu svojo

zalogo pohištva

prej ANTON ČERNIGOJ

via dei Rettori štev. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Pohištvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19 v Medjatovi hiši v pritličju vsprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
 2. zavarovanja zvonov proti poškodbam in
 3. za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji:
- a) zavarovanje na doživetje in za smrt, enostavna zavarovanja za slučaj smrti, na doto in rento, ljudska zavarovanja z mesečnim plačilom zavarovalnine po 50 stot., 1, 2, 3 in 4 K in daje po neprisljnih vlogah v oddelku „Rentna hranilnica“ deželne zavarovalnice zelo praktično starostno in rentno preskrbo;
- b) zavarovanja proti vsakovrstnim nezgodam (telesnim poškodbam) in nezgodam na potovanju po suhem in na vodi ter jamstvena zavarovanja vsake vrsti.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer se ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

SVOJI K SVOJIM **Slovenci! pristopajte k domači zavarovalnici!**

Glavno poverjenišvo za Trst, Istro in Goriško je: **TRST-BARKOVLJE** šte. 426.

MAŁA OZNANILA

V novi prodajalnici jestvin in kolonijal Petra Peternei v ulici Gula št. 76 je volobiti vsakovrstne jestvine kakor: kavo, riž, testenine (napeljeke), sladkor, turšico in belo moko, naravno maslo, srece, mla, jedilno olje prve vrste po 38 novč.

— Blago vedno sveže. —

Drag. Schönberger
TRST
ul. S. Caterina 11, II
civilna krojačnica

Naročbe in plačila po dogovoru
Vsaka obleka se izgotovi v 24 ur.

Jvan Jančar
tehn. konces. zobozdravnik
TRST ul. Torrente 32 II. n.
Delavnica za umetno zobovje. Izvršuje popolno zobovje iz kaučuka ali zlata po francoskem sestavu. Poprave v 2 urah.

Cene zmerne.
Sprejema od 8—6 pop.

Tomasoni Ulisse
Trst slikar-dekorater.
Sprejema delo na debeli. Dekoracije sob s papirjem. Slikanje sob in napisov v vseh slogih in na vse načine. Ponarejen les in marmor. Barvanje pohištva, podov itd. Vse po zahtevnih cenah, točno in hitro. — Delavnica: ulica Ugo Foscolo šte. 19.

Podpisani priporoča svojo **NOVO PEKARNO IN SLADČARNO** pri Sv. Jakobu Istarska ulica 12 (križeva st. šole). Vedno svež kruh. Pošilja aje na dom. Sprejema naročila in domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Benedikt Suban

Prodajalnico jestvin založeno z vedno svežim blagom I. vrste kakor: kavo vseh vrst, sladkorja, olja, mila, kisa, testenin, moka, otrobov itd. priporoča svojim rojakom udani

Počkaj Ivan
ul. PETRONIO 2 (vogal ul. S. F.)

Svoji k svojim!
Podpisani priporoča svojo zalogo oglja, drva, premoga in drugo razno kurjavo ter petrolej. Pošiljanje na dom.

Josip Muha,
ul. Cavana (uhod ulica Cavazzani št. 3).

Guerino Marcon
ulica Tivarnella št. 3

Priporoča svojo zalogo oglja in drv, ki je vedno preskrbljena z najboljšim kranjskim blagom. Prodaja na debelo in drobno.

Pošiljanje na dom.
— Telefon šte. 1664. —

MIRODILNICA
Simona Skrinjar
ulica Farneto št. 33
podružnica
ul. Settefontane 629
sprejema tudi pismena naročila ter pošilja na zahtevo blaga na dom po najnižjih cenah.

Iv. Kopač
svečar v Gorici
priporoča priznani najboljše in najcenejše

♦ voščene sveče ♦
Cenik brezplačno in franko.

Nova prodajalnica
Romolo Perini
zlatar in droguljar
Via del Rivo 26
Sprejema poplave, kupuje zlato, srebrno in juvele. Popravila ure na jamstvo.

MIRODILNICA
Henrik Bonetta
ul. Carradori 18 (vogal Gappa)
Specializirana navadnih in medicinskih drog, barv, pokosti, lakov, ščetk, čopičev, navadnega in parfumnega mila, petroleja, spirita (žeste) za goriti. — Barvilo za čiščenje vina.

Nizke cene.
Prodaja na debelo in drobno

Restavracija
„Alla Città di Francoforte“
ulica Molin Piccolo št. 17
vogal ulice Saverio Mercadante šte. 4 (ex Piazza della Zou'ra)

toči izvrstno in vedno sveže steinfeldsko pivo kakor tudi dobra in pristna vina.

Kuhinja vedno z dobrimi jedili preskrbljena.

Postrežba točna in cene nizke.

Se toplo priporoča.

Rudolf Szoboszlav
gostilničar.

Izvrstno jedilno olje po 28 novč. liter v novi prodajalnici

A. BERINI & A. STRINGARI
ulica di Torre bianca 45.

Kis, mla, sveče in soda.
Jedilno olje po 28 novč.

Zaloga vina A. FONDA
v ulici Ugo Foscolo št. 9
Istarska in dalmatinska vina prvih kleti, priporočljiva toli vsled pristnosti kolikor zmernosti v ceni. Furlansko vino lastnega pridelka. Prodajalnica butelj, specializirana: rozolja, vermut, marsala, istrsko in furlansko žganje.

Prodaja na debelo in drobno.
Krčmarjem in trgovcem po znižanih cenah.

SPECIJALITETA:
likerja, pristna vina v buteljkah in na drobno. Cene zmerne. Marsala 30 nč. liter, zganje 80 nč. liter vermut 64 nč. liter.

Prodajalnica botelj

Karlo Marcuzzi
v ulici Vincenzo Bellini št. 13.
DELAVNICA kirurških priprav.
Ortopedični aparati. — Predmeti za bolnike.

DROGERIJA **Josip Zigon** ul. Caserma 8
Izbor drog, barv, čopičev, pokosti, parfumov, fin. mila. — Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mrzlo pripravljenega sirupa tamarindo, malinovec itd. itd.

Kdor se hoče dobro in z veliko ekonomijo obleči, naj se poda v

prodajalnico
izgotovljenih oblek
I. FARCHI Barriera vecchia 5
kjer se vsaki dan izdeluje obleka v lastni krojačnici.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA
vpisana zadruga z omejenim jamstvom.
v Gorici
Gospodskulica hšt. 7., II. nadstr.
v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega že tudi na član društva in se obrestu jejo po 4 1/2 %, ne da bi se odtijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menj ce po 6 % in na vključbo po 5 1/2 % Uraduje vsaki dan od 8. do 12. 1/2 ura pop. razven nedelj in praznikov.

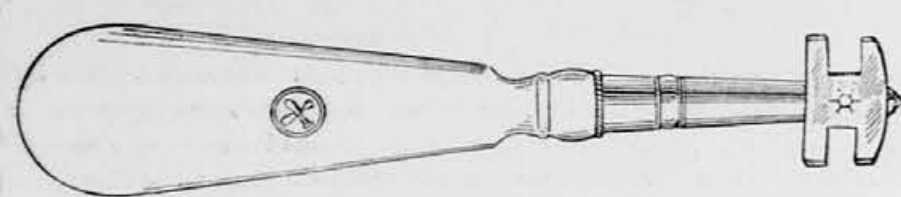
Stanje hranilnih vlog leta 1904 K 1.485.607-11
posojil 1.573.842-34
glavnih deležev " " " 112.720-
Poštno-bran. račun št. 837.15.

Narodni kolek je
vdobiti pri upravi
„Edinost“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH ZAHTEVAH
KATALOGI BREZPLAČNO.

Dijamanti za rezanje šip

po 1.80. 2.40. 3. 4. 5. 6. 8. 10. 11. 15. 20. 30 K.
Nad 10.000 ima v zalogi

Angelj Casagrande TRST
Portici di Chiozza 1
Telefon 994

— Vsak komad je zjamčen —

Razpošilja tudi posamezne komade po povzetju.

Podpisani si dovoljuje naznačjati cenjenemu občinstvu, da je otvoril

prodajalnico manifakturnega blaga na **trgu sv. Ivana št. 1.**

V zalogi bo držal tudi veliko izbero perila, platenine, krp, pregrinjaj in preprog kakor tudi bogat izbor drobnarij.

Spoštovanjem

Viktor Bertoli.

KONSTANTIN RUBINIK
Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3.
Sprejema prekladanje in čiščenje svetilk na plin ob času selitve. Nepreosljlive plinove mrežice. — Vsakovrstni pripadki za razsvetljavo.
Naročbe za popolno čiščenje stanovanj.

Žrgovina z manufakturnim blagom
Barriera vecchia II. - ANTON SANCIN - Barriera vecchia I.
Zaloga perila, blaga od same volne za ženske obleke, velik dohod barhanta (fuštanj), veleur in pletenin; zaloga imbotiranih in flaneliranih pogrinjal, bele in barvane srajce za moške, maje, spodnje hlače in delavske hlače; bogat izbor ovratnikov, zapestnic in kravat. — Moderci in drobnarije.

Vse po najnižjih cenah, da se ni bati konkurence.

Najboljše STISKALNICE ZA GROZDJE IN OLJKE

so naše stiskalnice „**ERGOLE**“
najnovejšega in najboljsega sestava z dvojno in nepretrgano pritiskalno močjo; zjamčeno najboljše delovanje, ki prekaša vse druge stiskalnice.

HIDRAVLICNA STISKALNICA.
Najboljše avtomatično patentovane tatne brizgalnice, ki delujejo same od sebe, ne da bi jih bilo treba goniti.

„**Syphonia**“ plugi, stroji, za grozdje, sadje in oljke, mlin za miti grozdje. Plugi za vinograde. Stroji za sušenje sadja in drugih vegetalnih, življenskih in mineralnih pridelkov. Stiskalnice za seno, slamo itd. na roko. Mlatilnice za žlta, čistilnice, rešetalnice. — Slamozemnica, ročni mlin za žito v raznih velikostih in vsi drugi stroji za poljedelstvo.

Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo kot posebno najnovejšega izbornega uresničnega, najbolj pripoznanega in odlik. sestava.

PH. MAYFARTH & Co.
tovarna za poljedelske in vinske stroje, DUNAJ, II. TABORSTRASSE št. 71.
Odlikovani v vseh državah sveta z nad 530 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnami.
Ceniki z mnogoštevilnimi pohvalnimi pismi brezplačno.
Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi kjer nismo zastopani.

„**SLAVIJA**“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 29.217.694 46 K, izplačane odškodnine: 78.324 623 17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najakutneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokristne namene.